

A különböző szakcsoportokat is össze kell egymással kapcsolni. Nem arra kell törekedni, hogy nagy területeken gyorsan átfussanak, mint inkább tipikus anyagok alapos tanulmányozására. Az utolsó évben a idegen nyelvet, mennyiségtant és természetrajzot szabadon választható tárgyakká kell tenni. Időt kell hagyni a jelen kor kérdéseinek tárgyalására. Nem szabad a zenével túlságosan sok időt elfoglalni. Különös súlyt fektessenek a testnevelésre, különösen bennlakásos intézetknél. A kézfoglalkozást úgy kell tekinteni, mint az öntevékenység egyik fontos segítségét. A mennyiségtan, földrajz és a természettudományok tanításánál alkalmat kell adni a kézügyesség és önálló próbálkozás gyakorlására.

A pädagogiai oktatásnak elméleti és gyakorlati részében kölcsönösen belső összefüggést kell feltüntetnie. Az elméleti oktatás a gyakorlat szemléletére és tapasztalatára építsen, és a gyakorlati eljárást az elmélet világítsa meg. Az elméletet nem kell sok külön szakra bontani. A helyes sorrend a következő volna: lélektan logikával és etikával, neveléstan, általános és különös oktatástan, pädagogia története, iskolai szervezettan. Ezeket a tárgyakat három évre kellene szétosztani. A részletes módszertant a pädagogiai rendszerből nem szabad kiszakítani, csak a technikai tárgyak (rajz, ének, torna) módszertanát lehet a szaktanarra bízni. A jelöltek gyakorlati tevékenysége a gyakorlóiskola tanításának látogatásán kívül összefüggő tanítási gyakorlatokból álljon, amelyre az utolsó évben legalább 8—10 órát kell fordítani. A próbatanítások, amelyeket külön órákban tárgyalnak a jelöltek és tanárok, ne csak egy tárgyra szorítkozzanak. A pädagogiai elmélet és gyakorlat legalább 22—24 órát kíván a három utolsó évre elosztva, pl. így 3, 6, 13—15, vagy 2, 6, 14—16 óra hetenként.

K—n.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern, herausgegeben von *J. Buska*. Leipzig 1911, LIII. Jahrgang.

Első füzet (január): Prof. Dr. *Julius Stern*, Wilhelm Raabe. — Prof. Dr. *Gerhard Budde*, A bölcsészet a középiskolák anyanyelvi dolgozatában. — Prof. Dr. *Heinrich Wolf*, Alkalmazott történelem, nevelés a politikai gondolkodásra és akarásra. — Dr. *Heinrich Werner*, A latin nyelv grammatikájának modern oktatása, különösen a reformiskolákban. — Prof. Dr. *Alexander Witting*, A német orvosok és természetkutatók 82. közgyűlésének mennyiségtan-természettudományi oktatásügyi szakosztálya.

Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik. Herausgegeben von *O. Flügel, K. Just* und *W. Rein*, Langensalza, 1910—11. XVIII. Jahrgang.

Negyedik füzet (január): *Dr. A. Reukauf*, Az újabb vallásos neveléstudomány atyja. — *Prof. Dr. H. Schoen*, Francia vélemények a német gimnáziumok tanításáról (befejező közlemény). — *Dr. G. Bagier*, Herbart és a zene (negyedik közlemény). — *Eugen Reichel*, Gottsched pädagógiai eszménye (befejező közlemény).

★

Zeitschrift für pädagogische Psychologie und experimentelle Pädagogik. Herausgegeben von *E. Meumann* und *O. Scheibner*, unter redaktioneller Mitwirkung von *A. Fischer* und *H. Gaudig*. Leipzig, 1911. XII. Jahrgang.

Első füzet (január): *Prof. Dr. E. Meumann*, Kísérleti pädagogia és iskolareform. — *Prof. Dr. W. Münch*, Tanuló-típusok (első rész). — *Dr. A. Huther*, Problémák a jellem és tehetség tudományához. — *Prof. Dr. H. Gaudig*, A tanuló elmélkedésének jelentősége az iskola képzőmunkájára nézve. — *Dr. Kuno Mittenzweig*, A nyelv érzelmi jellemvonásai. — *Marx Lobsien*, A számemlékezet és a számolási tevékenység kapcsolatai. — *Dr. H. Keller*, A bölcsészeti és lélektani elem hangsúlyozása a mennyiség-tani oktatás újabb didaktikájában.

★

Zeitschrift für experimentelle Pädagogik. Psychologische und pathologische Kinderforschung mit Berücksichtigung der Sozialpädagogik und Schulhygiene. Unter Mitwirkung von Professor *Dr. Kemsies* und zahlreichen anderen Pädagogen. Herausgegeben von *E. Meumann*. XII. Band. Leipzig, 1911.

Második és harmadik füzet: *L. F. Göbelbecker*, Az ismétlők és a kisegítő iskola osztálya. — *Karl Ziegler*, A hülyék intézetének társadalmi és pädagogiai jelentőségéről. — *G. Brandstädter*, Az írásbeli dolgozatokról. — *F. Graberg*, A képzőművészet ápolása. — *Szidon G. K.*, Ideges gyermekek iskolája Budapesten. — *Marg. N. Zepler*, Iskola és nevelési kényszer Svédországban.

★

Zeitschrift für Kinderforschung, mit besonderer Berücksichtigung der pädagogischen Pathologie. Im Verein mit *Dr. G. Anton* und *Dr. E. Martinak* herausgegeben von *J. Trüper* u. *Chr. Ufer*, Langensalza, 1910—11. XVI. Jahrgang.

Negyedik füzet (január): *Dr. F. Warburg*, A veleszületett szóvaktság és ismeretének fontossága az oktatás szempontjából. — *Dr. K. Wilker*, A német közoktatásügyi kiállítás az 1910. évi brüsszeli világkiállításon.

★

Neue Bahnen. Zeitschrift für Erziehung und Unterricht. Herausgegeben von *E. Hiemann*, *F. Lindemann*, *R. Schulze*. Leipzig, 1910—11. XXII. Jahrgang.

Ötödik füzet (február): *Fritz Gansberg*, A valóság tanítása. — *Bruno Böhm*, Költészet és iskola. — *W. Pfalz*, Téli növénytan a nagyvárosban. — *Dr. Walther Kröttsch*, Honismeret és honi művészet. — *E. Walther*, Az év természettudományi irodalma.

*

Die Deutsche Schule. Monatsschrift. Herausgegeben im Auftrage des Deutschen Lehrervereins von *Robert Rissmann*. Leipzig u. Berlin, 1911. XV. Jahrgang.

Első füzet (január): *Dr. E. von Sallwürk sen.*, Az új kor. — *Dr. A. Buchenau*, A tiszta akarat etikájának alapvonalai. — *R. Schauer*, Népjólét.

*

Zeitschrift für Jugendwohlfahrt, Jugendbildung, Jugendkunde. Der Säemann. Herausgegeben im Auftrage der deutschen Zentrale für Jugendfürsorge Berlin und der Lehrervereinigung für die Pflege der künstlerischen Bildung. Hamburg. I. Jahrgang. Berlin-Leipzig, 1910.

Tizenkettedik füzet (december): *Prof. Karl Fricke*, A német közoktatásügy a brüsszeli világkiállításon (befejező közlemény). — *Paul Samuleit*, A szociáldemokrácia harca a szennyirodalom ellen. — *Dr. Edm. Friedeberg*, A második német ifjúsági bíróság. — *Sommer*, A gyámságok elbárálnak képzése. — *Prof. Dr. Otto Baumgarten*, A vallásos nevelés Németországban. — *Dr. Philipp Funk*, A pápa rendelete a gyermekek korai áldozásáról. — *Kurt Wehner*, A vallásoktatás körül vívott harcokról Szászországban.

II. Jahrgang. Berlin-Leipzig, 1911.

Első füzet (január): *Prof. Dr. Hans Cordsen*, Iskolareform és világnézet. — *Dr. Heinr. Potthoff*, A csecsemők halandóságának nemzetgazdaságtani jelentősége. — *Henriette Herzfelder*, *Dr. Heinrich Reicher*. — *Paul Oldendorff*, A középiskolai tanárképzés, különösen a klasszikus nyelvekből. — *Prof. Dr. Karl Groos*, A jókedv és kedvetlenség élettani jelentősége. — *Prof. Ernst Levicki*, Észszerű emlékezetbeli rajzolás mint általános képzőeszköz. — *Walther Classen*, Az inastól az állampolgárig. — *Prof. Hans W. Gruhle*, Egy fiatal hegedűtolvaj élettörténete. — *Sommer*, Árvaszéki ülésekről.

*

Neue Jahrbücher für das klassische Altertum, Geschichte und Deutsche Literatur und für Pädagogik. Herausgegeben von *Johannes Ilberg* und *Bernhard Gerth*. Leipzig und Berlin, 1911. XIV. Jahrgang. XXVIII. Band.

Első füzet (január): *Prof. Dr. Joseph Petzoldt*, Kifogások a kiváló tehetségűek számára való külön iskolákról. — *Dr. Walther Janell*, Ovidius és Cæsar a reálgimnáziumi olvasmányok között. — *Prof. Dr. Ludwig Enthoven*, Erasmus műveinek nyomtatásáról és elterjedéséről. — *Dr. Hans Stich*, Franz Lerse mint gimnazista Zweibrückenben.

*

Frauenbildung. Zeitschrift für die gesamten Interessen des weiblichen Unterrichtswesens. Herausgegeben von *Prof. Dr. J. Wychgram*. Leipzig und Berlin, 1910. IX. Jahrgang.

Tizenkettedik füzet (december): *W. Peper*, Lélektan a tanítóképzőintézetben (befejező közlemény). — *Dr. Conrad*, Az egyháztörténet tárgyalása a felső leányiskola felső tagozatában és a továbbképző intézetekben (befejező közlemény). — *W. Hafa*, Az el nem ismert magán leányiskolák sorsa. — *Fitschen*, Állampolgári nevelés.

X. Jahrgang. Berlin-Leipzig, 1911.

Első füzet (január): A «Preussisches Zentralverband für die Interessen der höheren Frauenbildung» tárgyalásai: I. *Prof. Dr. Gaudig*, A specifikus nőnevelés kérdése. — II. *Helene Lange*, Szerves vagy mechanikus alapelv a leánynevelésben? — *Direktor Dr. Möhle*, A negyedik számtanóra.

*

Monatschrift für höhere Schulen. Herausgegeben unter Mitwirkung namhafter Schulmänner, Universitätslehrer und Verwaltungsbeamten von *Dr. R. Köpke* und *Dr. A. Matthias*. Berlin, 1911. X. Jahrgang.

Első füzet (január): *Dr. jur. A. Leist*, Szükségük van-e a görög nyelv ismeretére a leendő jogászoknak? — *Dr. jur. J. Partsch*, A görög nyelv a jogászok iskolai képzésében. — *Dr. A. Matthias*, Zárószó. — *Dr. Johannes Moeller*, A középiskolai tanárok továbbképzéséhez. — *Dr. Max Thiel*, Családi tápintézetek. — *Prof. Dr. L. Pallat*, A hazai művészet ápolásához. — 1909. évi program-értekezések: *Dr. Fr. Cramer*, Latin. — *Dr. Otto Preuszner*, Francia és angol. — *Dr. Fried. Marcks*, Történet.

*

Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien. Verantwortliche Redakteure: *J. Huemer*, *E. Haule*, *H. von Arnim*. Wien, 1910. LXI. Jahrg.

Tizenkettedik füzet (december): *H. Gomperz*, Heraklitoshoz (befejező közlemény). — *Alois Kornitzer*, A Vergilius-magyarázatok bizonyos faja ellen. — *Joh. Arbes*, Másodfokú egyenletek racionális megoldásairól. — *Jos. Zycha*, Jelentés a X. német-osztrák középiskolai kongresszusról (1910. márc. 21—23.) (negyedik közlemény). — *Dr. Gustav von Zensel*, A potenciálfüggvény és jelentősége fizikai folyamatok megfordíthatósága szempontjából.

*

Zeitschrift für das Realschulwesen. Herausgegeben und redigiert von *Emanuel Czuber*, *Adolf Bechtel* und *Moritz Glöser*. Wien, 1911. XXXVI. Jahrgang.

Első füzet (január): *Prof. W. A. Hammer*, A beszélőgép alkalmazásához. — *Prof. Dr. Joh. Ellinger*, A francia óráknak a reáliskolák III. és IV. osztályában történt kiegyenlítésével járó előnyökről. — *Oskar Mandl*, Konvex négyoldalú gúlát egyenközényben metszeni és ennek a feladatnak a megfordítása.

*

Pädagogische Blätter. Zeitschrift für Lehrerbildung und Schulaufsicht. Begründet durch *Karl Kehr*. Unter Mitwirkung einer Anzahl Schulmänner herausgegeben von *Karl Muthesius*. XL. Jahrgang. Gotha, 1911.

Első füzet (január): *Muthesius*, Új célok. — *H. Bohnstedt*, Iskolafelügyelő és tanítóképző (első közlemény). — *Reinöhl*, A württembergi tanítóképzők tantervének reformjához. — *Bürger*, Kétnyelvű népiskola és tanítóképzés (első közlemény). — *Kohlmeyer*, Milyen hivatalos érdekek kötik össze a tanfelügyelőt a tanítóképzőintézettel? — *Volkmer*, Mit tanulhat egymástól iskolafelügyelő és tanítóképzés?

Második füzet (február): *H. Bohnstedt*, Iskolafelügyelő és tanítóképző (befejező közlemény). — *Fischer*, A müncheni pädagogiai-lélektani intézet. — *Bürger*, Kétnyelvű népiskola és tanítóképzés (befejező közlemény). — *Meyer*, A jövőendő néptanító állampolgári nevelése.

*

Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht aller Schulgattungen. Herausgegeben von *Dr. Bastian Schmid*. IV. Band. Leipzig u. Berlin, 1911.

Első füzet (január): *Franz Rusch*, Az ég ismerete az iskolában. — *Dr. Hugo Fischer*, Mész- és kovanóvények. — *R. Windertich*, Az anyag problémája. — *Heinrich Menke*, A nápolyi állattani állomás. — *Dr. E. Brenken*, Elektrosztatikus din- és voltmérő. — *Dr. Th. Arldt*, Nagy emberek.

*

L'Éducation. Revue trimestrielle illustrée d'éducation familiale et scolaire
Directeur: *Georges Bertier*, II-de Année. 1910. Paris.

Negyedik szám (november): *A. Morlet*, A jószág tanítása az iskolában. — *Ad. Ferrière*, Az új mezői iskolák. — *A. Danguenger*, A zene mindenkitől megérthetővé téve. — *F. Mentré*, Még egyszer az élő nyelvek kérdése. — *L. Dugas*, Pädagogiai dolgozatok, terv, kidolgozandó tárgyak.

*

Revue internationale de l'Enseignement publiée par la Société de l'Enseignement Supérieur. Rédacteur en chef: *François Picavet*. Paris, 1911. XXXI. Année. Vol. LXI.

Első szám (január): *R. Salvelles*, Polgári jog és jogösszehasonlítás. — *Henri Schoen*, A kereskedelmi továbbképzőiskolák Németországban. — *J. Toutain*, A dijoni egyetem az 1909–10-ki iskolai év alatt. — *J. Toutain*, Kereskedelmi mérnökök képzése a Solvay iskolán. — *Minssen*, A Harrow-college volt növendékeinek pályaválasztása.

*

L'Enseignement Secondaire. Organe de la Société pour l'étude des questions d'Enseignement secondaire. Vingt numéros par an XXXe année. Paris 1909.

Husadik szám (december 15.) *Henri Beruès*, Legenda: A zárt középfokú oktatás helyreigazító megjegyzésekkel. — *Mme Léon Lévy* et

H. B., A női tanítószemélyzet túlterhelése. — *E. Brucker*, A természet-tudományok tanítása. — *H. Charton*, A nyelvtani oktatás. — *Ch. H. Boudhors*, Jean Jacques Dussouchet. — *H. B.* Oktatási krónika.

*

Rivista Pedagogica. Pubblicazione mensile dell'Associazione per gli Studi Pedagogici. Fondata da *Luigi Credaro*. Direttori: *Paulo Vecchia*, *Italo Raulich*. Roma, 1910—11. Anno IV. Vol. I.

Második kötet.

Első szám (január): *Giovanni Vidari*, A nemzetiesség és az iskola. — *Corrado Barbagallo*, Justinianus katolikus reakciója és iskolai politikája. — *Tullio Tentori*, Az értelem túlterhelése és az iskolai órarendek. — *V. Fazio Allmeyer*, A klasszikus momentum a modern léleken. — *Amildo Pons*, Hogyan gondoskodott Németország és Franciaország középfokú leányiskoláiról. — *Attilio Gentile*, Az iskola a capodistria-i területi kiállításon. — *C. Tommaso Aragona*, Az oktatás, nevelés és a tanítás anyaga. — *C. Bertani*, A tanítóképzés meghosszabbítása. — *Franceschi Omero*, Az 1904. évi Orlando-féle törvény létesítette népi tanfolyam. — *Guido Della Valle*. Montessorri «gyermekházai» és «tudományos pädagogiája».

*

The Pedagogical Seminary. Edited by *G. Stanley Hall* with the assistance of *William H. Burnham*. Worcester, Mass., 1910. Vol. XVII.

Negyedik szám (december): *Walter R. Miles*, Az elemi és középiskolai osztályok összehasonlítása. — *Sarah E. Simons*, Utánzó írás a középiskolában. — *W. E. McGown*, Jelentés egy nyilvános iskolaépület egészségügyi viszonyairól. — *G. Stanley Hall*, Testi nevelés. — *G. Stanley Hall*, A nemzeti gyermekjóléti értekezlet munkássága és viszonya a gyermektanulmányozáshoz. — *J. E. W. Wallin*, Fiúk kiállítása. — *Genevieve Boland*, Kihívás elfogadása. — *Wm. H. Burnham*, Európai kutatások az iskolai egészségügy terén.

*

Educational Review. Edited by *Nicholas Murray Butler*, Vol. XL. Rahway, N. J. and New-York, 1911.

Első szám (január): *Grant Showermann*, A foxfielderek az iskolában. — *Joseph Jastrow*, Egy amerikai akadémikus. — *M. M. Skinner*, A német nyelv tanításának szempontjai Amerikában. — *William D. Parkinson*, Nem és nevelés. — *William MacDonald*, A közönség érdeklődése a college tanfolyama iránt. — *E. O. Vaile*, Értelmes olvasás és művelése az iskolában. — *W. S. Franklin*, Fizika a college szempontjából. — *Virgil Prettyman*, A college és iskola kötelessége a közönséggel szemben. — *J. M. Greenwood*, Forduljon a könyvekhez, Ismétlő Úr!